

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Sophie Kassies
Titel	Schaap
Jaar	2004
Uitvoering	Jeugdtheater Sonnevank / Flora Verbrugge

Copyright (C) 2004 by Sophie Kassies

SCHAAP

door Sophie Kassies
naar een concept van Flora Verbrugge

Schaap is een muziektheaterstuk voor een acteur, een actrice, twee sopranen, een klavecijnist en een cellist. Het werd geschreven in opdracht van Jeugdtheater Sonnevanck in Enschede. De tekst is ontstaan in nauwe samenspraak tussen de auteur en regisseur Flora Verbrugge. De bijdragen van Marc-Jan Trapman zijn van onschatbare waarde geweest. Schaap ging in zijn oorspronkelijke vorm in première op 30 januari 2005. De hier voorliggende versie, die ten behoeve van de vertaling in het Duits en de voorgenomen reprise door Sonnevanck is ontwikkeld, is korter en meer gestroomlijnd dan de eerdere tekst.

I.

Acteurs, musici en zangeressen komen op.

Zangeressen *uit: Purcell 'Sound the trumpet'*

Schaap jij bent het!
 Schaap jij bent het helemaal!
 Schaap is de held van het verhaal.
 Het is Schaap z'n hoofdrol.
 't Is Schaap die de hoofdrol speelt.
 Vol van spanning en plezier,
 een Schaap met dapperheid en zwier,
 dus luister maar, dus luister naar
 het avontuur van Schaap

Actrice Waar is Schaap dan?

Zangeres 2 In de kudde natuurlijk.

Zangeres 1 In een grote kudde mooie schapen

Zangeres 2 Help e's even mee

De musici verlaten hun instrumenten

Acteur Op een vroege ochtend in de zomer...

Actrice ...lang geleden...

Cellist ...en in een ver land...

Zangeres 1 ...toen het net licht werd...

Klavecinist ...en aan de hemel de laatste sterren uit gingen...

Actrice ...terwijl de dauw op de aarde neerstreek...

Acteur ...en er overal op het land nog een lage mist hing, waar de bomen en de
 beesten in leken rond te drijven, toen...

Zangeres 1 ...stonden wel honderd...

Klavecinist ...nee, wel duizend!

Zangeres 2 ...stonden wel duizend schapen te genieten van het groenste gras dat je
 je kunt voorstellen.

ze staan te kauwen

Acteur Het is een ochtend als alle andere. De zon komt op, de schapen...

Actrice Nee. Het is een speciale ochtend! Heel anders dan anders

Acteur O. Okee.

Actrice Want op die ochtend komt er ineens, helemaal onverwachts...

Acteur Ja, goed! Wacht even!

Zangeres 2 Er komt iemand aan. Wie zou het zijn? Ik denk dat het iemand is met hele mooie kleren aan. Eigenlijk veel te mooie kleren om zomaar mee naar buiten te gaan. Geen kleren om mee in het gras te rollen. Meer voor als je naar een feest gaat. Of als je een heel deftig iemand bent. Maar wat doet een deftig iemand in feestelijke kleren nou tussen de schapen?

Prins komt schichtig op. Actrice transformatie naar Schaap. Prins verstopt zich achter Schaap.

Prins Nee o nee o nee

Schaap probeert Prins te zien

Prins Nee! Nee!

Schaap Bè!

Prins Ssst!

Schapen Bè! Bè! Bè!

Prins O nee! Toe! Alsjeblieft wees stil! Straks zien ze me

Schaap *kijkt rond* Wie?

Prins Ik kan het niet!

Schaap Hè

Prins Ik wil het niet! Ik moet dat ding niet

schuift een in een lap gewikkeld voorwerp van zich af. Schaap bekijkt het nieuwsgierig

Prins Moet jij hem? Neem hem. Alsjeblieft, neem jij hem

Schaap tilt een stukje lap op en gluurt wat er in zit

Schaap Oh! *vouwt de lap uit, de kroon komt tevoorschijn*

Mooi!

Prins Mijn dood

Schaap Nee

Prins Ik ga dood als ik dat ding op moet. Ik kan geen koning zijn. Ik wil het niet. Ik ben bang

Schaap Bang?

Prins Als ze me vinden, moet ik wel

Schaap Wat?

Prins Koning worden. Op de troon zitten. Iedereen die de hele tijd naar me kijkt.

Schaap O

Prins Daar kan ik niet tegen

Schaap Nee!

Prins Jij begrijpt mij

Schaap Ja

Prins Ik doe het niet. Ik laat gewoon die stomme kroon verdwijnen. Ja! Dat is het. Eh... *kijkt rond naar een verdwijnplek*

Schaap Hier?

Prins Perfect!

Prins verstoppt de kroon (begraven in de grond of anderszins)

Prins Zo.

Schaap Zo.

Prins Aan niemand vertellen, hè?

Schaap Hè?

Prins Je moet niet zeggen dat de kroon hier ligt.

Schaap We zeggen niks.

Prins Schaap, je bent mijn vriend. Wat ben ik blij dat ik jou tegenkwam. Mag ik je nog eens komen opzoeken?

Schaap We zijn vrienden

Prins We zijn vrienden. Ik moet weg, anders vinden ze me nog. Dag!

Schaap Dag!

Prins *tegen een ander schaap* O! Ik heet Lorenzo. Hoe heet jij?

Het andere schaap kijkt de Lorenzo glazig aan

Andere Schaap Bèè

Schaap Eh! Hier!

Lorenzo O! Jij was het! Sorry! Je was ineens verdwenen.

Schaap Nee hoor.

Lorenzo Ik zag je niet. Jullie zijn allemaal precies hetzelfde.
Ik moet je naam weten.

Schaap Hè?

Lorenzo Ik moet weten hoe je heet, zodat ik je kan vinden tussen de andere schapen

Schaap O...

Lorenzo Heb je geen naam?

Schaap Schaap?
Lorenzo Zo heten de anderen zeker ook?
Schaap Ja
Lorenzo Als ik ‘Schaap’ zeg, hoe weet jij dan dat ik jou bedoel?
Schaap Omdat wij vrienden zijn?
Lorenzo Ja. Maar zij? Zij moeten ook weten dat ik jou bedoel. Volgens mij moet jij een andere naam. Eentje die alleen bij jou hoort.
Schaap Okee
Lorenzo O... Hoor je dat? Ze komen eraan! Zoek een naam voor jezelf! *Lorenzo af*

II.

Schaap Poe... wat is het hier warm, zeg.
We zijn vrienden. Hij is mijn vriend geworden. Zomaar, midden tussen alle anderen, zegt ie tegen mij: je bent mijn vriend. Niet: jullie zijn mijn vrienden. Nee. Jij bent mijn vriend.
Weet jij een naam voor mij?
Schaap 2 Een naam?
Schaap Voor mijn vriend
Schaap 2 O, niet voor jou
Schaap Jawel, dat mijn vriend mij kan vinden
Schaap 2 O. Nou: Schaap
Schaap Ja, maar zo heet jij ook
Schaap 2 Ja
Schaap En de anderen heten ook zo
Schaap 2 Ja. Daarom is het zo’n fijne naam
Schaap Nee.
Dan werkt het niet
Schaap 2 Hoezo, dan werkt het niet?
Schaap Nou, dan roept mijn vriend “Schaap!”
Schapen *komen naar haar toe Bèèè*
Schaap En dan komt iedereen
Schaap 2 Ja
Schaap Dat moet niet.

Schaap 2 Natuurlijk wel
Schaap Nee! Hij komt voor mij!
Schaap 2 Heb jij koorts?
Schaap Wat?
Schaap 2 Of je ziek bent?
Schaap Nee
Schaap 2 Zeg eens bè
Schaap Bè
Schaap 2 Je moet rust nemen en veel water drinken
Schaap Welnee.
Schaap 2 Je bent een beetje oververhit
Schaap Je snapt er niks van. Als je een vriend hebt, dan ben je een speciaal iemand. Anders dan de anderen. Je moet een naam. Zodat ze weten wie je bent. Je moet een naam die alleen bij jou hoort.

Zangeressen *uit: Händel, 'Vedendo amor' HWV 175*
recitatief 'In quel bosco'

Hij begrijpt helemaal niet wat een naam is,
zo staat Schaap daar te denken.
Het is ook ingewikkeld,
je had er nooit een nodig.
Nu is het anders:
omdat je iemands vriend bent
dus iemand bent geworden
moet je een naam gaan dragen.
Maar hoe moet je nou weten
welke naam bij jou hoort.
Waar moet je dan gaan zoeken,
waar vind je goeie namen.
De wijde wereld, en in m'n dooie eentje...

aria 'Camminando lei pian' piano'
Kijk, wie wandelt op de wegen
Door de zon en door de regen
Dat moet Schaap zijn
Dat moet Schaap zijn zonder naam

Over bergen en door dalen,
door de velden moet zij dwalen
om te weten wie zij is,
ja, om te weten wie ze is.

Over sloten gaat zij springen,
ze ziet distels en seringgen
en de koeien, en de koeien in de wei.
Zij ruikt duizend nieuwe dingen
en de uren, en de uren, en de uren
gaan voorbij.

Vreemde streken komt Schaap tegen
heeft er honger van gekregen
eet een blaadje,
paardebloemen en een braam.

Zou Schaap nu nog heel ver moeten
want ze krijgt zo moeë voeten
Nee, hier eindigt Schaap zijn pad
voor de poorten van de stad.

III.

Poortwachter Ho! Naam?
Schaap Ja, graag!
Poortwachter Neem jij mij in de maling of zo?
Schaap Nee
Poortwachter Gelukkig maar... Dan vraag ik je nog een keer: wat is je naam?
Schaap Ik heb nog geen naam
Poortwachter Dan kom je d'r niet in. Dus voor de laatste keer: hoe heet je?
Schaap Schaap
Poortwachter Ik word heel moe van jou. Ik vraag niet wat je bent, ik vraag hoe je
heet. Ik ben poortwachter. Maar ik heet Wooldrik. Jij bent schaap, maar
je heet...
Schaap Wooldrik
Poortwachter Nee, zo heet ik. Ik moet jouw naam weten.
Schaap Ik zoek er een
Poortwachter Dan ga je dat maar ergens anders doen. Personen zonder naam moeten
wij hier niet. Prettige dag verder.
Zangeres 1 Daar staat Schaap. Ze mag er niet in. In de stad gaan de mensen naar
huis. De moeders roepen hun kinderen binnen.
Moeder 1 Zangeres 1 Nikki! Binnenkomen! Eten!
een Nikki (Zangeres 2) komt aanhollen, er wordt geknuffeld

Vader Karel! Ben je aan het hinkelen, je bent toch geen meisje? Waar is je zusje?
Anneliesje! Wat is er meisje?

Zangeres 1 Peter! Peter! Peter!

Schaap Ha! Een naam waar niemand bij hoort! Die neem ik! Ik heet Peter!
Schaap gaat naar de moeder van Peter

Zangeres 1 Ga weg, beest. *Peter komt er aan*
Hè, gelukkig, daar ben je! Ik begon me al zorgen te maken!

Schaap Alle namen zijn bezet. Er is er niet een over.
Het is stil. Zelfs de poortwachter gaat naar huis.
Alle mensen zitten gezellig bij elkaar
En de poort zit dicht.

Zangeressen *uit: Monteverdi, Settimo libro de madrigali. Romanesca a due, prima parte 'Ohimé, dov'è il mio ben'*
O bè
Waar moet Schaap heen?
Waar wil zij horen?
Voelt zich verloren.
Wie slaapt samen met Schaap?
Alleen koude aarde.
Kon Schaap vliegen
zou ze vliegen naar huis.
Naar huis, naar huis
Samen slapen, samen schapen.

Schaap Nee! Niet terug naar huis! Een schaap zou naar huis gaan. Een vriend houdt vol. Nu slapen, morgen een naam vinden. Zodat ik weet wie ik ben

Zangeres 1 Schaap is moe van het verre lopen. Dat is maar goed ook, anders zou ze vast niet kunnen slapen...

Cellist Hé, loopt dit verhaal wel goed af?

Zangeres 1 Tuurlijk.

Cellist Dat wil ik even zeker weten

Zangeres 1 Het loopt goed af

Cellist Okee

IV.

Zangeres 2 De volgende ochtend wordt Schaap wakker van een reusachtige drukte.
 Nou, hup, hup! *de zangeressen en musici maken haast om vlaggetjes te pakken en drukte te maken. Schaap wordt wakker*
 Overal om haar heen staan mensen met vlaggetjes.

iedereen zwaait met z'n vlaggetjes, Schaap vindt ook vlaggetjes en neemt dankbaar haar plaats in de menigte in

Volk 1 Leve de prins!

Volk samen Hoera! Hoera! Hoera!

Volk 2 Nu nog prins –

Volk Morgen koning!

Volk 2 Nu nog prins –

Volk Morgen koning!

Schaap Is het Lorenzo?

Volk 1 *Prins Lorenzo! En morgen wordt hij onze koning: Lorenzo De Eerste!*

Schaap *terzijde* Ze hebben hem toch te pakken gekregen! O! Arme Lorenzo!

Volk 1 Ja! Daar is ie!

Volk samen Welkom! Welkom! Welkom in de stad!

U bent de beste prins die we ooit hebben gehad!

de vlaggetjeszwaaiers buigen, Lorenzo komt met knikkende knieën op

Schaap Lorenzo!

Lorenzo Schaap! O, wat ben ik blij om je te zien.

Ik ben verloren.

Schaap Nee!

Lorenzo Dit keer kan zelfs jij me niet helpen...

Schaap Oh!

Lorenzo Het is zover. Ik moet op de troon. Iedereen kijkt naar me. Er is niets meer aan te doen

Schaap Jawel! Hard wegreppen!

Lorenzo Maar wanneer dan?

Schaap Nu! Nu kijken ze niet!

Lorenzo O Schaap! Je bent geweldig!

Schaap Schiet op!

Lorenzo Nee! Wacht! Heb je al een naam?

Schaap Bijna! Hup!

Lorenzo Dankjewel! *af*

Volk samen Hè?

Volk 2 Hoe kan dat nou?

Volk 1 Waar istie nou gebleven?

Cellist Weg

Volk 4 Hij is weg

Ze zoeken

Schaap Daar is ie! Hij ging die kant op! *ze wijst de stad in*

Volk door elkaar Oh! Hij is de stad in! O! Kom mee! Daar istie!

Poortwachter Ho ho hoooo! Wie heeft er hier de leiding?

Volk Eh... Eh...

Poortwachter Wie van jullie is de baas?

Volk 1 Eh... Het Schaap toch?

Volk 2 Het Schaap wees de weg

Volk 3 Ja, het Schaap is de baas!

Poortwachter Oh nee, geen sprake van

Volk Schaap! Schaap! Schaap is onze leider!

Poortwachter Heeft ze al een naam?

Volk 4 *door elkaar* Eh... Een naam?

Volk 2 Hoe heet ze?

Cellist Ik weet niet.

Volk 4 Ik dacht Henk.

Volk 1 Nee! Ze heet Johanna.

Volk 4 Hoe kom je daar nou bij, het is gewoon Bé.

Volk 3 Nee...

Poortwachter Koppen dicht.

volk zwijgt

Poortwachter Heb je een naam?

Schaap Nog niet

Poortwachter Het schaap komt er niet in. Ze is niemand. Ze heeft geen naam

Volk 3 Zij weet waar de prins is!

Poortwachter Laat me niet lachen! Ze weet d'r eigen naam geeneens

Schaap Ik... Ik ben een vriend van de prins

Poortwachter Jij bent niemand. Jij hebt geen naam. Je bent illegaal. Jij hoort in de gevangenis.

Zangeressen *uit: Händel, 'No, di voi non vo'fidarmi' HWV 189*

Schaap, pas op laat je niet pakken!

Ervandoor, zo snel je kan

Blijf hem voor, zo lang je kan!

Nee! Maak dat je kunt ontsnappen

Onderdoor of bovenlangs

Recht van voor of achterlangs

Wees niet bang

hij gaat rechtdoor

Schaap verstop je als de donder

voor je 't weet komt hij er aan

Laat je adem maar niet horen

laat je hart maar overslaan

Schaap, pas op laat je niet pakken!

Ervandoor, zo snel je kan

Rennen moet je voor je leven

anders wacht je het gevang

Rennen moet je, vliegen moet je

Nee, maak dat je kunt ontsnappen

kijk niet om, hij komt meteen

doe niet dom, ga daardoorheen

Loop zo hard je pootjes kunnen

naar een veilig toevluchtsoord

Schaap! Pas op laat je niet pakken

geef niet op, steek in m'n zij

hou vol zet door

buiten adem laatste stukje

laat je vallen waar je staat...

Schaap Ik kan niet meer... *zij laat zich vallen*

Zangeressen laat je vallen doodmoe schaap

V.

Zangeressen *Händel 'Altra volta incatenarmi' HWV 189*

Blaas maar uit en kom op adem,

laat je hart weer rustig slaan,

weer rustig slaan

Dolores legt de zerken neer, knielt bij eentje en verzorgt hem

Schaap Oh! Wat is het hier mooi! Zo stil en rustig. De wind die in de bomen ruist...

Dolores Ja, daar hebben ze wel recht op, toch?

Schaap Hè?

Dolores Na een heel leven mogen ze wel op een mooi plekje liggen. Het is hun laatste rustplaats, tenslotte.

Schaap Laatste rustplaats?

Dolores Van de mensen die hier begraven zijn. De mensen die na alle drukte van het leven zijn doodgegaan, die komen hier tot rust. Een begraafplaats hoort een fijne plek te zijn.

Schaap Ja. Een hele fijne plek. *kijkt naar grafsteen*

Dolores Mooi, niet?

Schaap Heel mooi

Dolores Gouden letters zijn het mooist. Mijn eigen naam komt ook in gouden letters op mijn steen, als ik hier later kom te liggen. Daar spaar ik voor. 'Dolores'.

Schaap De naam!

Dolores De naam is het belangrijkste. Wanneer ik was geboren of wanneer ik dood ben gegaan, dat hoeft er van mij allemaal niet op. Maar mijn naam in het goud, ja.

Schaap Staat daar ook een naam?

Dolores Ja. Daar staat 'Conchita' *snuft wat in haar zakdoek*

Schaap Oh! Wat mooi! *proeft* Conchita

Dolores Conchita is de allermooiste naam die er is.

Schaap Ja. Die neem ik!

Dolores Wat zeg je?

Schaap Dat is precies de goeie naam voor mij, Conchita!

Dolores Voor jou? Conchita een naam voor jou? *tegen graf of de zaal* Heb je ooit van je leven zoiets gehoord?

Schaap Ik moet een naam, ziet u

Dolores Het schaap moet een naam! Het schaap komt op het kerkhof een naam stelen! En welke naam wil ze inpikken? Jouw naam! De naam van mijn lieve, zorgzame moedertje Conchita! *huilt*

Schaap Ze heeft hem niet meer nodig, toch?

Dolores Niet meer nodig? Niet meer nodig? Hoe moeten de mensen dan aan haar denken, hè? Hè? Een dode zonder naam, dat is een hoopje botten.

Schaap O.
 Dolores De naam is de herinnering.
 Schaap O. Dat wist ik niet. Sorry
 Dolores Stel je voor! Een naamloos graf (voor mijn moedertje) en een schaap dat Conchita heet!
 Schaap Weet u misschien een andere naam voor mij?
 Dolores Nee. Ik weet geen naam. En als ik er een wist, zou ik het niet zeggen. Een naam, die moet je verdienen.
 Schaap O.
 Dolores En als er iemand is die de naam Conchita¹ verdiende, dan was het mijn moedertje wel. Ga weg, dief! Mispunt! Vieze sok! Laat me je nooit, nooit meer zien! *Schaap duikt weg, Dolores af*

Zangeressen ruimen de zerkjes op

Schaap Oei. Dat ging bijna verkeerd. Zo ben je een schaap, en zo ben je een dief. Hoe kan dat nou? Als je iets fout doet, maar je weet niet dat het fout is, is het dan toch je schuld?
 Zangeres 1 Nee hoor, Schaap.
 Zangeres 2 Dan is het per ongeluk.
 Schaap Maar dan kan er per ongeluk wel iets ergs gebeuren
 Zangeres 2 Ja, dat wel
 Zangeres 1 Maar soms gebeurt er per ongeluk juist iets leuks.

VI.

Een gedaante in alles verhullende pij komt rennend op (lap over het hoofd). Schaap en de gedaante botsen tegen elkaar op. Ze vallen

Schaap Au
 Gedaante Kan jij niet uitkijken?
 Schaap Kan jij niet uitkijken?
 Gedaante Nee! Dat zie je toch, dat ik niet kan uitkijken!
 Schaap Ja. Sorry.
 Gedaante Au
 Schaap Sorry.
 Gedaante Die stem...! Het is Schaap! Schaap!

¹ concha = schelp, conchita = schelpje, maar het is als naam de afkorting van 'María de la concepción'

Schaap Ja

Gedaante Ik zocht je. Ik kom dag zeggen, want ik moet een tijdje weg

Schaap Maar wie ben jij?

Gedaante *zachtjes* Ik ben het, Lorenzo! *komt tevoorschijn*

Schaap Lorenzo! Wat fijn dat je er bent! Waarom moet je weg? Waarom zie je er zo gek uit?

Lorenzo Ik ga bij de Broederschap. Bij de Broederschap ziet iedereen er zo uit. Niemand weet wie je bent of hoe je heet. Niemand kijkt naar je. Daar vinden ze me nooit!

Schaap O.
Hoe lang is een tijdje?

Lorenzo Tot ze me vergeten zijn

Schaap Ik vergeet je niet

Lorenzo Maar ik jou ook niet!

Schaap Kom je dan naar me toe, als je vergeten bent?

Lorenzo Meteen! Je bent toch mijn vriend? Heb je al een naam?

Schaap Nee. Het schiet niet op.
Lorenzo, kan een schaap een naam verdienen?

Lorenzo Jij wel

Schaap Denk je?

Lorenzo Ik weet het zeker. Je hebt me al twee keer gered!

Schaap O ja!

Lorenzo Dus als iemand een naam verdient, dan ben jij het wel! Ik moet gaan, anders loop ik ze mis, de Broeders van de Broederschap. Hou vol, Schaap! Hou vol! Je bent de beste vriend die er is!

Lorenzo wikkelt zich weer in en rent ervandoor

Schaap Ho! Wacht! Lorenzo! Lorenzo! Hoe? Hoe moet ik een naam verdienen? Hij is al weer weg... Zie je wel, het schiet niet op.

Zangeres 2 *Händel: Camminando lei pian' piano*

Hoe moet Schaap een naam verdienen
zij weet echt niks te verzinnen
Zou het kunnen of kan het niet
't Is zo moeilijk in je eentje
Hoe moet Schaap zoiets nou weten
o, waarom voelt zij zich toch zo alleen...

Schaap Ik had het hem meteen moeten vragen! Wat ben ik toch een sufferd!

Er ontstaat iets van het gemaskerd bal – slingers, lampionnen

Zangeres 2 Terwijl Schaap zo in zichzelf loopt te praten, gebeurt er een eindje verderop iets bijzonders.

De gastvrouw (Zangeres 1) loopt zenuwachtig een bloem in haar haar te werken of haar ene voet in een satijnen pump te werken

Zangeres 2 Hallo! Mag ik iets vragen? Wat gebeurt hier?

Gastvrouw Wij hebben dadelijk feest. Het spijt me, ik moet door – de gasten kunnen elk ogenblik hier zijn

De gastheer loopt inspecterend rond

Zangeres 2 Weet u ook wat voor feest hier komt?

Gastheer Ons bal. Ons gekostumeerd bal. Heel feestelijk allemaal. Iedereen in de prachtigste kostuums...

opkomst eerste gast (klavecijnist) met dierenmasker

Klavecijnist *begint klavecimbel te spelen* Heerlijke muziek!

opkomst tweede feestgangster (Zangeres 1)

Cellist Betoverende dames!

Gastheer Tijgers, *muziek stopt* paarden, cheetahs, salamanders, wolven, antilopen – u kunt het zo gek niet bedenken of het is er.

opkomst derde gast (cellist)

Gastheer Mijn neef komt altijd als olifant. Er zijn ook gasten die elke keer een ander masker kiezen. Het doet er in feite niet toe, als men maar even uit de eigen huid kan stappen.

Zangeres 2 Uit de eigen huid stappen?

Gastheer Even iemand anders zijn. Een paar uur aan zichzelf ontsnappen. Zelf ben ik het liefst de waterbuffel *muziek*

Gastheer zet een schitterend paar horens op

Sterk en trouw en toegewijd.

Verteller En komt er ook iemand als Schaap?

Gastheer Nee, dat hebben we geloof ik nog niet gehad. Een prachtidee!

Zangeres 2 Ik ben benieuwd. Schaap wil vast wel even aan zichzelf ontsnappen!
(Zangeres 2 zet een wolfskop op en gaat op in het feest. Dans)

Gastvrouw Welkom! Welkom! U bent nieuw, geloof ik?

- Schaap Ja, ja
- Gastvrouw En dan met zo'n schitterend kostuum! Ik weet wel zeker: u wordt de ster van het feest
- Zangeres 2 Dag! Wat ben jij ontzettend mooi, Schaap. Zal ik een glaasje champagne voor je halen?
- Cellist *geeft Schaap een handkus* U bent aanbiddelijk!
- Zangeres 2 terug met de champagne*
- Zangeres 2 Wie wil er aardbeien?
- Gastheer *tegen Schaap* O, mevrouw! Met u zou ik wel willen varen op de Sargassozee!
- Schaap Oh! Ja?
- Gastheer Mag ik deze dans van u?
- Schaap en Gastheer dansen*
- Gastheer U danst geweldig.
- Gastvrouw Wat heb ik je gezegd: Schaap is het feestvarken!
- Hier, neemt u nog een glas!
- Schaap Lekker, dank u wel!
- Gastheer En nu: allemaal!
- Verteller Zangeres 2 Zo gaat het feest nog uren door, met muziek en spelletjes en dansen en lekkere dingen om te eten en te drinken. Schaap heeft het reuze naar haar zin. Maar aan alles komt een eind...
- Gastheer *klingselt met een belletje* Vrienden! Lieve mensen, helaas, de tijd is weer gekomen om afscheid van elkaar te nemen. Terug naar uw eigen zelf! Zet uw maskers af, kruip terug in uw eigen huid! Ik hoop u allen de volgende keer weer te mogen begroeten. Adieu, adieu!
- Het feestgezelschap ontbindt zich. Alleen Schaap blijft Schaap en de acteur en zangeres 1 zijn nog de gastheer en -vrouw*
- Gastvrouw Het feest is voorbij. Kom, trek uw kostuum uit, wordt weer uw eigen zelf.
- Schaap Mijn eigen zelf...
- Gastheer Het is echt beter om tot de werkelijkheid terug te keren.
- Gastvrouw Onze feesten zijn bedoeld om even iemand anders te zijn. Daarna worden we weer onszelf.
- Schaap Ik ben mezelf

Gastvrouw Nu moet u ophouden, hoor!

Gastheer Gaat u naar huis!

Schaap O! Naar huis! Kon dat maar...

Gastheer Hoor eens, met uw problemen thuis heb ik niets te maken. Gaat u alstublieft weg

Schaap Ja, ja...
O... Wacht!

Gastvrouw Ja?

Schaap Denkt u dat ik een naam heb verdiend?

Gastvrouw Pardon?

Gastheer gebaart dat Schaap kierewiet is

Schaap Ik zoek een naam, namelijk

Gastheer Als u nu niet weggaat, verdient u de naam van lastpak!
Hup, weg, maak dat u wegkomt! *Gastheer en -vrouw af*

VIII.

Schaap Dief... Illegaal... Lastpak...
Waarom is het zo moeilijk om een speciaal iemand te zijn?
Wat je ook probeert, het is verkeerd
Het gaat niet in je eentje.
Lorenzo! Lorenzo! Kom terug!

(vanaf hier tot het einde van deze scène kan desgewenst geschrapt als de lengte van de voorstelling dat noodzakelijk maakt²)

Eenzame visser Een schaap alleen. Vreemd
Een heel verdrietig schaap.
Ben jij de anderen kwijtgeraakt?

Schaap Ja.

Eenzame visser Moet ik je helpen zoeken?

Schaap Nee. Ja: ik zoek een naam.
Weet u een naam voor mij?

Eenzame visser Een naam voor jou...

Schaap Ja?

² Hoewel hij niet noodzakelijk is, vertegenwoordigt de Eenzame visser toch een soort mens die verder in het stuk niet voorkomt. Bovendien is hij, tussen twee vrij nare scènetjes in een Helper, wat voor kleine kinderen prettig is. Daarom hebben wij niet definitief besloten de scène te schrappen.

Eenzame visser Een naam die jou anders maakt dan de andere schapen...

Schaap Ja

Eenzame visser Waaraan je precies kunt horen wie jij bent

Schaap Ja, zo'n naam bedoel ik

Eenzame visser Nee. Nee, zo'n naam... Nee, die weet ik niet.
Maar ik weet waar jij heen moet. Naar de overkant van het water.

Schaap Ja?

Eenzame visser Daar vind je je naam. Kom maar in mijn boot.

Schaap Dankuwel

Schaap en visser stappen in de boot

Eenzame visser Ik heb er geen.

Schaap Hè?

Eenzame visser Een naam.

Schaap O?

Eenzame visser Vroeger wel. Vroeger had ik een naam. Jaap geloof ik. Of nee: Jan.
Nee: Jaap. Ik weet het niet meer. Wolther misschien. Ik weet het niet
meer. Dat komt: hij is in onbruik

Schaap snapt dit niet

Eenzame visser Omdat ik altijd alleen ben.

Schaap snapt dit niet

Eenzame visser Niemand gebruikt mijn naam, omdat ik altijd alleen ben. Niemand zegt:
Hé, Jaap, geef mij de hagelslag eens aan. Zodoende. Ik weet hem niet
meer.

Schaap Maar wat als iemand u wil vinden?

Eenzame visser *vertrouwelijk* Ik word liever niet gevonden

Schaap Eenzaam

Eenzame visser Daar hou ik van.
Kijk, we zijn er.

Schaap Dankuwel

Eenzame visser Je neemt dit pad door het bos, dan kom je d'r vanzelf.
Maak voort! 't Wordt nacht.)))

IX.

Broeders *off stage* Bom! Bom! Bom!

De broederschap komt op, allen in pijn en met verborgen gezichten (evt. monden vrij ivm zingen). Terwijl zij hun tocht voortzetten, probeert Schaap tussen hen Lorenzo te vinden. Zij moet dus haar vraagjes door het zingen heen of tussen het zingen door piepen. Ze gaat van de ene Broeder naar de andere, terwijl ze helemaal niet in de gaten heeft wie ze wel en wie ze nog niet heeft gehad. Voor haar zijn er ontelbaar veel... Dit moet op de vloer uitgezocht worden, hier volgt dus los tekstmateriaal voor Schaap en de nieuwe tekst van Interrotte.

Schaap De Broederschap! Lorenzo!

Zangeressen *Interrotte speranza*
 Laat ons broeders beheersen het strenge leven
 buig uw hoofden en laat ons somber zingen
 Bezie met donker oog de ernst der dingen
 want het leven op aarde duurt maar even

*(optie voor schrap: Angst en beven gedijen in uwe harten
 Dagen dralen en lijken zwarte nachten
 Daar klinken vol verdriet uw jammerklachten
 want het leven bestaat alleen uit smarten)*

Uw naam vergeten en uw gezicht verborgen
 geeft u zich over aan de wil der goden
 vasthoudend zult u zwijgen gelijk de doden
 in deze wereld vol van pijn en zorgen

Soldaten zijn wij van onverholen waarheid
 Trekken ten strijde tegen kwaad en zonde
 koelbloedig snoeren wij hun helse monden
 omdat wij weten dat gij, goden, daar zijt.

Schaap *tussendoor* Lorenzo? Lorenzo, ben jij het? Ben jij Lorenzo? Hallo!
 Lorenzo? Lorenzo! Hier is Schaap! Kent u Lorenzo? Lorenzo, waar ben
 je! *etc.*

Schaap stort van verdriet en vermoeidheid in en eindigt uitgeput en bewegingloos op de grond. Misschien horen wij haar nog één maal "Lorenzo" fluisteren voor zij de geest geeft.

X.

Zangeres 1 Grijze wolken drijven voorbij. Alles is stil. Daar, in een kuil ligt een
 groezelig hoopje wol. De wind speelt met wat vroeger een witte vacht
 was. Verder beweegt er niks. Een man met een warrige baard en lang
 haar loopt over het pad. Hij kijkt naar het groezelige hoopje.

Zwerver Kijk aan. Een kleedje. Wat de mensen niet weggooien.
port met een stok in het kleedje
 Jammer. Te smerig. Bloed, modder. Bah, laat maar liggen

Zangeres 1 Schaap merkt het niet meer. Het is bijna helemaal donker in haar hoofd.
Ze zweeft weg, ver weg, in de grote, fluwelen duisternis.

Engel zangeres 2 *zingt: Monteverdi, 'Si dolce è il tormento'*
Lied van de Engel
Zo groot is de hemel, zo klein is mijn schaap.
In het sterrenhemel valt zij diep in slaap.
Blijf niet langer zweven, keer terug naar het leven,
wij houden van jou.
Teveel avonturen had jij te verduren
uit vriendschap en trouw.

Lief schaapje blijf leven, het leven is zoet.
Het duurt nog maar even en alles komt goed.
Doe open je ogen, laat tranen nu drogen,
een zoen op je snoet.
Nu moet je diep zuchten, je hart even luchten,
dan krijg je weer moed.

Schaap doet een oog open

Engel Hallo
Schaap Hallo
Engel Goed zo
Schaap Ben ik dood?
Engel Nee. Het is helemaal geen tijd om dood te gaan.
Schaap Maar u bent een Engel
Engel Ssst! Dat is geheim
Schaap O.
Engel Kom maar overeind. Zo. Hè, gelukkig dat je er weer bent.
Ik heb iets voor je meegenomen.
Schaap Een cadeautje? Voor mij?
Engel Je naam.
Schaap Zit mijn naam erin?
Engel Je hebt zo je best gedaan. Je hebt hem verdiend.
Schaap O. Poe... O... Moet ik het meteen openmaken?
Engel Dat mag, maar het hoeft niet
Schaap Ik laat het nog even dicht, denk ik

Schaap doet het pakje om haar hals

Engel Dat is prima
Schaap Ik wil naar huis!

Engel Zal ik je brengen?

Schaap Graag!

Engel Ogen dicht

Een klein eindje vliegen dan ben je weer thuis
 De wolken die wiegen de wind die zacht ruist
 We dalen al suizend, 'k zie schapen, wel duizend,
 Ik breng je erheen
 Vaarwel dan lief schaapje, wees dapper en raap je
 Bestaan weer bijeen.

XI.

Schapen Bè!

Schaap Thuis! Ik ben er weer. Bè!

de schapen doen een stap achteruit

Schaap 2 Wat ben jij d'r voor een?

Schaap Hè?

Schaap 2 Wat ben jij d'r voor een?

Schaap 3 Wat is dat?

Schaap 4 Wat is dat?

Schaap Ik ben schaap, net als jullie

Schaap 2 Nee

Schaap 3 en 4 Nee! Nee!

Schaap Wel! Ik ben het! Kijk dan! We zijn precies hetzelfde!

Schaap 2 Nee. Jij bent heel anders

Schaap Niet! Kijk nou eens goed naar me

Schaap 2 kijkt goed

Schaap 2 Je bent anders

Schaap doet zijn pakje af

Schaap Nee!

Schaap 2 O... Wacht even... Nu zie ik het... Jij bent het

Schaap 3 en 4 Ben jij het? O, ben jij het?

Schaap 2 Wat heb je daar

Schaap Oh... Niks

Schaap 2 Zullen we dat weg doen

Schaap 3 en 4 Weg! Weg!

Schaap Ja, maar...

Schaap 2 Doe maar weg

Schaap Maar dat kan niet

Schaap 2 Wij vinden dat niet fijn

Schaap Maar het is mijn naam.

Schaap 2 Wij hebben dat niet. Wij heten schaaap. Wij heten allemaal schaaap en daar zie je niks van

Schaap Ik heb hem nodig, mijn naam

Schaap 2 Doe maar weg.....

Schaap 3 en 4 Doe maar weg! Doe maar weg!

Schaap Ik kan hem niet wegdoen!

Schaap 2 Ik dacht het al: jij bent geen schaaap.

Schaap 3 en 4 Zij is geen schaaap. Zij is geen schaaap

Schaap 2 Ga maar weg

Schaap 3 en 4 Weg! Weg!

De schapen keren Schaap de rug toe en gaan weg. Schaap neemt zijn pakje.

Schaap Waar moet ik heen? Wat ben ik, als ik geen schaaap meer ben?

XII.

Storm, Vivaldi

Zangeres 2 Hoor je dat?

Zangeres 1 Gerommel in de verte

Zangeres 2 Onweer.

Zangeres 1 Bliksem! Zag je hem?

Zangeres 2 Het gaat stormen... De wind steekt op. Wat wordt het donker!

Zangeres 1 De regen klettert in stromen naar beneden. Arm Schaap!

Schaap waait af, Lorenzo torst tegen de wind in (misschien al met deken bij zich?) het toneel juist op.

Lorenzo Schaap! Schaap! Waar ben je! Schaap! Kom bij me! Ik kom je redden!
Vanaf nu wordt alles anders!

Schaap waait het toneel weer op (van de andere kant, dus)

Lorenzo Schaap!

Schaap Lorenzo!

Lorenzo Schaap! Kom mee!

Schaap en Lorenzo schuilen

Lorenzo Vreselijk. Het is vreselijk. Moet je ons zien. Twee natte dweilen.

Schaap Hatsjoe!

Lorenzo Je wordt nog ziek ook. *snuit haar neus*

Schaap Je bent niet meer bij de Broederschap

Lorenzo Ze zijn afschuwelijk, de Broeders van de Broederschap! Je mag je gezicht niet laten zien, je mag nooit je naam zeggen. Je bent niemand! Wat heb je daar?

Schaap Mijn naam

Lorenzo Schaap, jij bent echt een held! Hoe heet je?

Schaap Weet ik niet

Lorenzo Heb je niet gekeken?

Schaap Nee

Lorenzo Kom, maak gauw open!

Schaap legt het pakje voor zich neer, maar maakt het niet open

Schaap Maak jij het maar open

Lorenzo Nee! Dat kan niet. Het is jouw naam!

Schaap Ja...

Lorenzo Jij hebt hem gekregen, jij moet hem dragen.

Schaap Ik ben zo moe

Lorenzo Och Schaap, natuurlijk ben je moe

Schaap Het is heel moeilijk om een speciaal iemand te zijn

Lorenzo Vertel mij wat!

Schaap Ik kan het niet

Lorenzo Jij wel! Ik niet. Ik heb me aldoor lopen verstoppen. Maar nu is het genoeg! Morgen gaan we naar het paleis en ik word koning. Laat ze maar naar ons kijken! We gaan meteen op de televisie!

Schaap Nee!

Lorenzo En we zitten nooit meer kletsnat in de modder

Schaap Nee! Nee! Ik wil niet op de televisie

Lorenzo O, nou, dat hoeft niet.

Schaap Ik ga niet met je mee.

Lorenzo O?

Schaap Ik kan het niet. O, waarom is alles zo naar? Ik kan geen vriend zijn. Het spijt me

Lorenzo Maar Schaap, je bent een geweldige vriend

Schaap Nee! Dat denk jij maar. Maar je snapt het niet. Ik wil geen naam

Lorenzo Wat zeg je me daar?

Schaap Ik wil geen naam. Ik ben een schaap.

Lorenzo Ja, natuurlijk ben je een schaap

Schaap Een naam dragen is te zwaar voor een schaap.

Lorenzo Maar voor jou niet! Jij bent een speciaal schaap.

Schaap Nee! Niet! Je snapt het niet. Ik wil geen speciaal schaap zijn. Ik wil een gewoon schaap zijn, precies hetzelfde als alle andere schapen. Een onzichtbaar schaap. Zo'n schaap ben ik.

Lorenzo Een schaap dat alleen maar schaap heet

Schaap Ja

Lorenzo Ik begrijp het. Dat je niks hoeft. Alleen maar schaap zijn tussen de andere schapen. Beetje dazen, beetje grazen.

Schaap Ja. Dat is het. Zie je nou? Ik ben een vriend van niks

Lorenzo Helemaal niet. Je bent mijn allerbeste vriend en ik blijf altijd aan je denken.

Ik zal je missen.

Schaap Je vindt een andere vriend

Lorenzo Ja. Vast wel. Maar toch zal ik je missen

Schaap? Mag ik je naam bewaren?

Schaap Ja, dat mag. Maar je moet hem wel dichtlaten!

Lorenzo Natuurlijk laat ik hem dicht! Het is jouw naam.

Hoor, de wind is gaan liggen.

Schaap Het regent niet meer.

Lorenzo Het is licht aan het worden.

Schaap Ik wil naar huis

Lorenzo Mag ik met je meelopen?

Schaap Fijn

Zangeres 2 En zo kwam het, dat twee vrienden lang geleden en in een ver land op een vroege ochtend in de zomer naar een kudde liepen van wel duizend

schapen, die net als altijd stonden te genieten van het groenste gras dat je je kunt voorstellen.

Schaap We zijn er. Ik ruik ze.

Lorenzo Dag

Schaap Dag

Zangeres 1 Schaap verdwijnt tussen de andere schapen. Lorenzo graaft zijn kroon op. En terwijl hij bezig is, denkt hij bij zichzelf:

Lorenzo En toch is er maar één schaap zoals Schaap!

Zangeres 2 En Schaap? Schaap denkt niks. Het is gelukkig eindelijk weer een ochtend als alle andere.

Zangeressen *uit: Monteverdi, 'Cantate Domino canticum novum' (fragment)*
Daar staan ze, de schapen bij elkaar
Ja, allemaal samen bij elkaar
Voorgoed en voor altijd bij elkaar
Allemaal schaapjes die bij elkaar horen
Zo gaat het verhaal van een schaap
Zo gaat het verhaal van een schaap, punt uit

einde